

Sytuacja nauki tematem narady KC PZPR

W sobotę odbyła się w gmachu Centralnego PZPR narada sekretarzy komitetów wojewódzkich PZPR ds nauki. Tematem obrad była sytuacja w środowisku naukowym oraz problemy partyjnej w szkołach i instytucjach naukowych w świetle postanowień VIII plenum KC

Wskazywano przebieg konsultacji partyjnej nad projektem ustawy o szkolnictwie wyższym. Rozmawiano o miejscu i roli naukowo-badawczych w ramach projektu reformy szkolnictwa. Stwierdzono potrzebę aktywizacji działań partii na rzecz rozwoju samorządu uczelni.

Naradę prowadził zastępca sekretarza Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR Roman Ney.

Rakowski w Sieradzu

Wizyta solidnego klimatu. Wzajemne zaufanie między władzami i związkami zawodowymi, usuwanie przeszkód, które hamowały na drodze do poprawy stabilizacji stosunków — „Solidarność”, a także problemy związane z reformą gospodarczą, głównym tematem spotkania. Wicepremier, Mieczysław Rakowski, po stałym w Sieradzu, które odbyło się w siedzibie przedstawicieli „Solidarności” woj. sieradzkiego.

Wzajemne dobrych wzajemnych stosunków — podkreślił wicepremier — jest procesem, który trwa i nie można tego osiągnąć od razu. Wszyscy muszą się poruszać w tym kierunku, a nie przychodzić z gotowcami.

DO KOŃCZENIE NA STR. 2

Interwencje przyjmujemy w godz. 9—11

W oczekiwaniu na kominiarza

Wizyta pierwsza na początku roku, a ostatnia w ubiegłym roku. Lidia Czuba, zam. pl. DO KOŃCZENIE NA STR. 3

Echo dnia

KIELCE

Nr 44 (2720)

Środa, 4.III.1981 r.

Rok XI

Tak krawiec kraje...

Duże problemy małego „Progalu”

Konecki „Progal” jest jednym z brzoźnastych zakładów wchodzących w skład Przedsiębiorstwa Produkcji Galanterijno-Odzieżowej „Progal” w Łodzi. Specjalizuje się w produkcji odzieży dziecięcej i młodzieżowej. Szyje spodnie dziewczęce i chłopięce, bluzeczki, fartuszki i piżamki, spódniczki i sukienki, kurtki i atrakcyjne komplety (spodnie z kamizelką). Asortyment jest więc chodliwy i zawsze poszukiwany, nie dziwnego, że każda nowa dostawa szybko znika ze sklepowych półek.

W ubiegłym roku konecki „Progal” dostarczył na rynek krajowy blisko 122 tysiące szt. odzieży w 45 wzorach wartości ponad 27 mln zł. Ale kierowniczka zakładu — pani Gadoń — mówi, że to nie jest sukces. W ubiegłym roku dostawała tylko 20% potrzebnych materiałów. W tym roku sytuacja nie poprawiła się. Wzrostła natomiast konsumpcja. Wzrostła także konkurencja. Wzrostła także konkurencja. Wzrostła także konkurencja.

Konecki „Progal”. Z niewielkiej szwalni korzystają chałupniczki, które nie mają własnego sprężarki. Fot. J. Pańczyk

Książę Karol stanie na ślubnym kobiercu

LONDYN PAP. W pałacu Buckingham poinformowano oficjalnie, że ceremonia ślubu następcy tronu brytyjskiego, księcia Karola i lady Diany Spencer odbędzie się 29 lipca w londyńskiej katedrze św. Pawła. Wadomość ta demontuje ostatecznie pogłoski, że miejscem uroczystości będzie ośrodek Westminister. Jak to sugerował książę Karol podczas ogłoszenia swoich zaręczyn 24 lutego.

Co zrobić w 90 dni?

Kilka sposobów rozmnożenia towarów

(Rozmowa z prof. dr. Tadeuszem Sztuckim z Instytutu Handlu Wewnętrznego i Usług)

— Panie profesorze, jest pan również gorącym zwolennikiem, a także teoretykiem ruchu konsumenckiego w Polsce. Co można zrobić natychmiast, aby od dziś skracać kolejki? — Jeśli liczy pani na to, że podam natychmiast kilka efektywnych i prostych przepisów

na poprawę sytuacji rynkowej, to jest pani w błędzie. Takiej recepty nie ma. Niektórym wydawało się, że wystarczy...

DO KOŃCZENIE NA STR. 7

Bioprognnoza

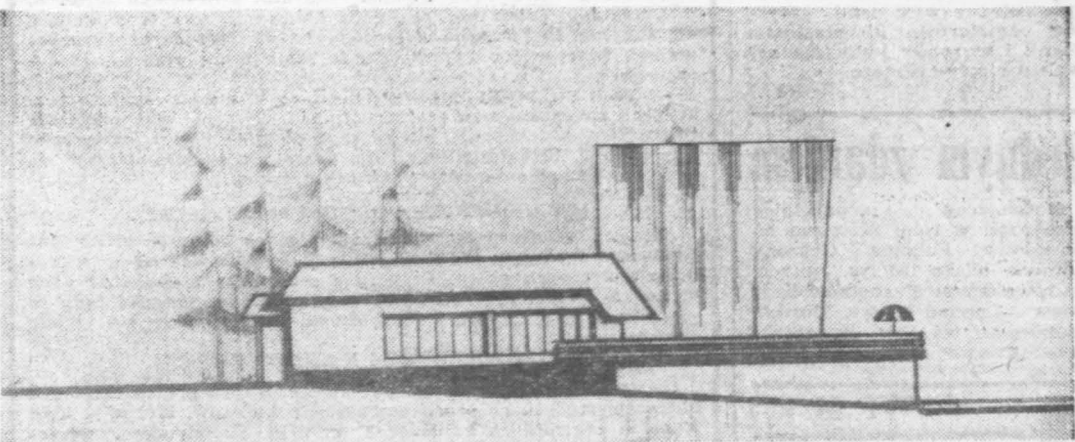
Uwaga, kierowcy i przechodnie! Widzialność rano lokalnie ograniczona, drogi miejscami śliskie. Sytuacja biometeorologiczna — przedłużony czas reakcji i spadek koncentracji uwagi.

Nowa „Leśniczanka” dla bywalców Sielpi

Wprawdzie do rozpoczęcia sezonu letniego mamy jeszcze kilka miesięcy, ale w chłodne dni przyjemnie przypomnieć sobie o słońcu, plaży i wodzie. Największy

ośrodek wczasowy województwa kieleckiego — w Sielpi koło Końskich — jest od lat miejscem wypoczynku dziesiątków tysięcy ludzi.

DO KOŃCZENIE NA STR. 2

Projekt nowej „Leśniczanki” (widok od strony plaży).

Fot. J. Burczyn

- Są ziemniaki i wloszczyzna • Jablek pod dostatkiem
- Kłopoty z nowalijkami

Ziemniopłodów starczy do lata

W grudniu ub. roku, pisząc o stosunkowo niskich zbiorach ziemniaków, warzyw i owoców, informowaliśmy o ewentualności wystąpienia zakłóceń w zaopatrzeniu w nie rynku wiosną bieżącego roku. Udało się ich jednak uniknąć. Jak informują nas przedstawiciele Wojewódzkiej Spółdzielni Ogrodniczo-Pszczelarskiej w Kielcach, głównego zaopatrzeniowca kieleckich sklepów owocowo-warzywnych, nie przewiduje się większych problemów z zaopatrzeniem na przednówku.

Zupełnie nieźle wygląda sytuacja z ziemniakami. Obecne ich zapasy zgromadzone w kopcach WSOP wynoszą 1600 ton i wystarczą do maja. W maju i czerwcu natomiast planuje się skup jeszcze 1500 ton ziemniaków od prywatnych producentów, z którymi zawarto przed zimą specjalne umowy.

W przechowalniach spółdzielni nie brakuje też warzyw. Jest ich jeszcze 2700 ton, a więc ilość

wystarczająca na okres do nowych zbiorów. Kończy się jedynie biała kapusta. Nie było dotychczas, wbrew pesymistycznym zapowiedziom, kłopotów z cebulą. Zapewniono też ciągłość sprzedaży marchwi, porów, selerów. Aby nie zabrakło któregoś ze składników wloszczyzny, równocześnie ze świeżymi warzywami dostarczany będzie do placówek handlowych susz cebulowy, selerowy, buraczany.

Pod dostatkiem jest nadal kiszona kapusta — 760 ton. Kłopoty wystąpią jedynie z zaopatrzeniem sklepów w kiszone ogórki. Jest ich zaledwie 40 ton i w większych ilościach dostarczone będą do handlu dopiero przed świętami wielkanocnymi.

Do maja starczy także jablek. Systematycznie dostarczają je producenci z Grójca, Sandomierza, Opola Lubelskiego, a także ostatnio z województwa kieleckiego.

Dostawy ziemniaków, warzyw i owoców uzupełniane są przetworami warzywnymi — głównie sałatkami — z cukinii, zielonych pomidorów, ogórków. Do sklepów trafiają już także częściej nowalijki.

— Jeszcze w tym tygodniu — mówi kierownik działu handlowego WSOP, Jerzy Królikowski — w sklepach warzywnych powinny być w sprzedaży świeże ogórki, których dostarczają nam producenci z Nowego Sącza. Pod dostatkiem mamy już szczypior, natki pietruszki, cebulki ze szczypiorem. W najbliższych dniach pojawi się w większych ilościach niż dotychczas sałata, a na przełomie marca i kwietnia rzodkiewka.

Nie ma jeszcze pomidorów. Szkoda, że tak niewiele zaferować mogą w roku bieżącym szklarnie województwa kieleckiego. Z powodu braku opału do wytworzenia odpowiedniej temperatury, w szklarniach Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Obłęgorku hoduje się z warzyw tylko sałatę i szczypior. Państwowego Gospodarstwa Ogrodniczego w Piekoszowie — sałatę oraz w małych ilościach ogórki i pomidory, które w pełni zaowocują dopiero w kwietniu, a w szklarniach Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Morawicy — sałatę i pomidory.

Wniosek stąd, że zaopatrzenie w nowalijki uzupełniać trzeba będzie sprowadzaniem ich — przez czas jakiś jeszcze — od prywatnych producentów z innych województw. Oby i w tym przypadku naszym handlowcom nie zabrakło inwencji i operatywności. Idzie bowiem wiosna, a witamin nigdy nie za wiele. (abo)

• Zjazd delegatów rzemiosła obradujący od 2 dni w Warszawie zapozna się dziś z wnioskami wysuniętymi przez cztery zespoły problemowe, które obradowały dnia poprzedniego. Po podsumowaniu dyskusji przewidziane jest podjęcie uchwały programowej, zatwierdzenie zmian w statucie oraz wybory do Krajowej Rady Rzemiosła.

• W Gdańsku odbędzie się dziś posiedzenie Społecznego Komitetu Budowy „Daru Młodzieży”. Bezpośrednio po obradach na Wydziale K-1 Stocznii Gdańskiej im. Lenina przeprowadzi się pierwsze cia-

w skrócie

cia blach przeznaczonych na kadłub nowej polskiej fregaty.

• Poprawa rytmu produkcji w lutym widoczna jest w pracy zakładów przemysłowych w pierwszych dniach marca. Ten miesiąc zdecydowanie o stopniu wykonania zadań i kwartału przez cały przemysł.

• Z myślą o złagodzeniu trudnej sytuacji lokalowej wielu placówek użyteczności publicznej, dokonywane są przeglądy wykorzystania po mieszczeń w urzędach i instytucjach. Ich wynikiem jest zwalnianie lokali, które służą będąc teraz innym, bardziej potrzebującym użytkownikom.

„Popularne” już w sprzedaży

Zgodnie z postulatami zgłaszanymi od dłuższego czasu przez miłośników sportu — Zakłady Przemysłu Tytoniowego w Krakowie wypuściły na rynek pierwszą partię papierosów o nazwie „popularne”. Zastąpi ona dawną nazwę „sport”. „Nowe” papierosy, których cena wynosi 6 zł, mają na widocznym miejscu opakowania wydrukowane hasło: „Palenie tytoniu może być przyczyną wielu groźnych chorób”.

„Sporty” należały dotychczas do najbardziej popularnych gatunków. Można przypuszczać, że „popularne”, których jakość zbliżona jest do „sportów”, zadowolą gusty palaczy.

(PAP)

Nowa „Leśniczanka”

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1
tysięcy urlopowiczów z całej Polski. Od dawna uskarżali się oni m.in. na kiepską bazę restauracyjną wielkiego przecież wczasowiska. I oto dowiadujemy się, że z gastronomią w Sielpi będzie znacznie lepiej.

Oddział WSS „Społem” w Końskich postanowił zmodernizować i rozbudować pięknie położoną nad wodą i obok plaży restaurację „Leśniczanka”. Jak wiadomo, przypominała ona bardziej barak niż lokal gastronomiczny i raczej odstraszała konsumentów. Modernizacją i rozbudową tego obiektu zajęła się kielecka pracownia projek-

Tak krawiec kraje...

DOKOŃCZENIE ZE STR. 1

briela Niewiadomska-Przygoda twierdzi, że rynek przyjąłby każdą, nawet potrojną ilość takiego towaru. Szkolę w tym, że zakład znając chłonność rynku i potrzeby społeczne — nie jest w stanie zwiększyć wydajności. Składa się na to kilka istotnych przyczyn.

W zakładzie zwartym w Końskich, mieszczącym się w ciasnym i niefunkcjonalnym baraku, pracuje kilkadziesiąt osób, głównie personel administracyjny i szuflała załoga wydziału krojowni. Natomiast cały ciężar wykonawczy spoczywa na 213 chałupniach. Po pierwsze — jest ich za mało, bo w systemie nakładczym można by za-

trudnić i tysiąc osób, po — chałupnicy nie dysponują sprawnym i nowoczesnym sprzętem, którego brak wy-
cydowany sposób ogranicza-
dajność pracy. Na przykład
ubiegłym roku „Progal” otr-
maszyn do sycia, a nie
szła ani jedna. Bardzo
chałupnicy zgłaszają się do
kładu macierzystego po
sowe igły i odchodzą z
kiem, bo o takie drobne
bardzo trudno. Nic więc
nego, że nawet potencjalnie
lupnicy rezygnują z po-
pracy w „Progalu”, skoro
kład nie jest w stanie za-
nić im niezbędnego sprzętu.

Sprawą, limitującą wielkość produkcji są też malejące
każdym kwartałem przy-
materiałów, nici i wsze-
dodatków do odzieży. Ty-
cyjnie największe trudności
z tkaninami bawełnianymi
nelą, aksamentem i
tem. W niektórych rodzi-
roczne przydziały wynoszą
procent (!) potrzeb. Pon-
proc. wyrobów szyje się
rowców odpadowych, tzw.
tek wagowych powstających
zakładach Łodzi i w Op-
Jakby na ironię — w
nich miesiącach brakuje
tych odpadów.

Co robić w tej sytuacji
względem na trudności pro-
cja musi iść, bo przecie-
luchy muszą się w coś
rać. A więc zastępuje się
kujące tkaniny takimi,
akurat są w magazynie. A
nie zawsze wychodzi to na
bre gotowemu wyrobowi.
inna sprawa. Kierownicz-
kładu z mieszczącymi uczo-
pokazuje spodenki, tzw.
niczki dla 3-4-letnich de-
uszyte z grubej tkaniny,
w pełni świadoma, iż da-
będzie miało poważne kł-
ze zgięciem nóżki. Pró-
tać o atrakcyjne kurteczki
plane, wprowadzone do
dukcji przed dwoma
laty, ponieważ już się ich
produkuje z braku niezbęd-
tkanin. A największe wra-
sprawia widok grubych,
sywnych zamków błyska-
nych wszystkich do delika-
związanych sukieneczek dla
kuletnich dziewczyn. U-
się takich, ponieważ inn-
ma. Podobne problemy są
niemi i wieloma innymi de-
kami.

Mimo takich kłopotów
„Progalu” miniony styczeń
— pod względem ilości
produkcji — pomyślny. W
gazynie były jeszcze niewi-
zapasy materiałów z ubie-
roku i dzięki temu uszyto
wie jedenaście i pół ty-
szuk różnego rodzaju
bów, czyli nieco więcej,
analogicznym okresie ubie-
roku. Kierowniczka zak-
jest optymistką. Twierdzi,
kłopoty surowcowe muszą
skończyć. Z wiara w to
plan tego roku pod wzglę-
wartościowym określa
na 29 mln zł, a więc o 2
złoty więcej niż w ubie-
ku. Proponuje się także
wzrost wadze 60 nowych
odzieży. Czy jednak te
ne plany nie pozostaną jed-
dobrymi życzeniami, zale-
dzie wyłącznie od dostaw
materiałów i dodatków.

J. PAŃCZYŃSKI

Bogusław Dobrowolski na czele KZ NSZZPDPiKF

W Warszawie odbyła się I Krajowa Konferencja Delegatów NSZZ Pracowników i Kontrolatorów Państwa i Kontrolatorów Finansowej w Polsce. Uchwalono program działania związku na najbliższą kadencję i wybrano naczelne władze związku.

Na przewodniczącą Krajowego Zarządu związku wybrano Bogusław Dobrowolski z OZDPiKF w Kielcach.

(wt)

Kronika

RADOMSKIE

Wczoraj w Klubie Międzynarodowej Prasy i Książki w Radomiu odbyło się spotkanie kierownictwa Zarządu Wojewódzkiego ZSMP z grupą dziennikarzy prasy i radia obsługujących region radomski. Przewodniczący ZW ZSMP, Mirosław Ciura, poinformował o ostatnich dokonaniach zetesempowców, mówił też o zamierzeniach na najbliższą przyszłość, w tym o problemach dnia dzisiejszego dziewcząt i chłopów. Mirosław Ciura udekorował dziennikarzy współpracujących z organizacjami młodzieżowymi skupionymi w Federacji Socjalistycznych Związków Młodzieży Polskiej odznakami „Za zasługi dla młodzieży województwa radomskiego”. Wśród uhonorowanych tą odznaką znalazł się kierownik przedstawicielstwa „Echa Dnia” w Radomiu, red. Eugeniusz Królicki.

„Ścięcie śmierci” w Jedlińsku

Tradycję stało się zadość. Wczoraj w Jedlińsku, podradomskiej miejscowości przy międzynarodowej trasie E-7 oficjalnie i bezbłędnie pozbawiono życia... śmierć — sprawczyń wszelkich ludzkich nieszczęść. Pojmana i skrepowana powrozami, stanęła przed sądem, by usłyszeć jednogłośnie wyrok. Akt egzekucji poprzedziły harce przebiegające w „Ścięcie śmierci” — impreza wywodząca się z czasów średniowiecza — połączone zostało w tym roku z występami artystów amatorów, kiersmaszem... rogali i wyrobów ludowego kołaletwa artystycznego. (ekr.)

Jednym zdaniem

Grójeccy rzemieślnicy przekazali w roku ubiegłym na Narodowy Fundusz Ochrony Zdrowia blisko 195 tys. złotych, na rewolucyjną zabawkę Krakowa — ponad 78 tys. złotych, ufundowali też trzy książeczki mieszkaniowe dla sierot. (ekr.)

ED NUMER 44
STRONA 2

Kielecki poranek

KOSMETYKA MIASTA

Pełne ręce roboty mają pracownicy Rejonowego Przedsiębiorstwa Zieleni w Kielcach.

— Obecnie — informuje ZDZISŁAW JOŹWIK, z-ca dyrektora przedsiębiorstwa — kończymy prace związane z prześwietlaniem drzew i krzewów. Dziś od rana nasi pracownicy zajęli się przycinaniem gałęzi na osiedlu Szydłówek. Prace te wykonują na zlecenie Rejonowego Przedsiębiorstwa Gospodarki Mieszkaniowej. Inna grupa prowadzi te same prace przy ul. Piekoszowskiej.

— Jeżeli nie będzie opadów śniegu, to w marcu przystąpimy do prac pielęgnacyjno-konserwacyjnych. Obejmą one grabienie trawników, przekopanie miejsc wydeptanych oraz kosmetykę kwietników. W dalszej kolejności nasze prace koncentrują się będą na przycinaniu róż, wysiewaniu trawy.

MELPOMENA ZA BRUDNYMI SZYBAMI

Kieleccy miłośnicy teatru z trudem mogą odczytać afisze informujące o obecnie granych sztukach znajdujące się w witrynach teatralnych okien. Przyczyną są brudne szyby. Aż dziw bierze, że pracownikom teatru, przechodzącym przecież tędy to nie przeszkadza. Czyżby ta kulturalna placówka nie miała sprzątaczek?

KWIATY DLA KAZIMIERZA

Dziś imieniny Kazimierza. Już od wczesnych godzin rannych wielu spieszących do pracy poszukiwało kwiatów. Można je było kupić u prywatnych kwiaciarek przy ul. Sienkiewicza. Oferowały goździki w cenie 30 zł za sztukę, a także frezje. DAP

Zabytek!

Jak zasiejesz, tak zbierzesz...

Rolnicze przedwiośnie nie będzie łatwe

20 marca późnym popołudniem powitamy tegoroczną kalendarzową wiosnę. W tym samym mniej więcej czasie, może trochę później, rozpoczną się w naszym kraju pierwsze sezonowe prace polowe. Od ich jakości, od przestrzegania obowiązujących norm i terminów agrotechnicznych zależeć będzie w dużej mierze wysokość zbiorów zbóż jarych, ziemniaków, buraków cukrowych, warzyw, zielonek. Trzeba przeto do rolniczej wiosny przygotować się solidnie, po gospodarSKU.

Z ZIARNEM LEPIEJ,
Z NAWOZAMI GORZIEJ

W województwie radomskim najwcześniej do przygotowywania prac wiosenno-siewnych przystąpiła załoga Centrali Nasiennej. Na tzw. planową odnowę zagwarantowano (m.in. z

Wojewódzkiego Ośrodka Postępu Rolniczego w Łaziskach i Stacji Hodowli Roślin w Łaskach) ponad 1 tysiąc ton owsa, 750 ton jęczmienia oraz nieco pszenicy jarej z przeznaczeniem głównie dla indywidualnych rolników. Ziarno to rozprowadzono wśród zainteresowanych producentów zbóż za pośrednictwem magazynów zlokalizowanych w Radomiu, Białobrzegach, Kozienicach, Lipsku i Przyssku. Gorzej jest natomiast z nasionami traw, konicyzny, peluszek, wyki i łubinu, chociaż — jak podał prasa centralna — spodziewać się należy ich importu.

Poważnym problemem okazuje się natomiast zaopatrzenie radomskiego rolnictwa w nawozy sztuczne. W uchwalonym na sesji WRN planie społeczno-gospodarczego rozwoju regionu mówi się o potrzebie przeznaczania na 1 hektar użytków rolnych 156 kg nawozów w czystym składniku (wobec 134 kg w roku ubiegłym), gdy tymczasem dostawy z przemysłu odbiegają daleko od założonych wielkości. Z informacji uzyskanych w Wojewódzkim Związku Spółdzielni Rolniczych „Samopomoc Chłopska” wynika, że nie ma, co prawda, kłopotów z nawozami potasowymi, ale już w okresie wiosny — o ile sytuacja nie ulegnie poprawie — zabraknie 15 tysięcy ton nawozów azotowych oraz około 10 tysięcy ton nawozów fosforowych.

Zakład Zaopatrzenia Rolnictwa WZSR czyni starania o dodatkowe przydziały, zabiega w centrali i w poszczególnych fabrykach, ale, jak do tej pory, interwencje nie doczekały się pozytywnego odzewu. W tej sytuacji potrzebne będzie najprawdopodobniej zdecydowane działanie resortowego wicewojewody.

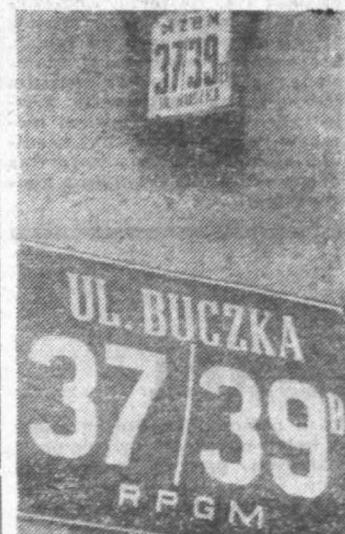
UWAGA NA MASZYNY!

Wśród ostatnich decyzji Rządu PRL uwagę zwraca postanowienie o skierowaniu na pola w czasie rolniczej wiosny traktorów będących własnością różnych firm w naszych miastach. Chodzi po prostu o zwiększenie technicznej bazy pracującej na przyszły chleb. Będzie też — konkretnie w Ra-

domskim — znacznie zwiększona dostawa nowych ciągników i innych maszyn rolniczych. Nie znaczy to jednak, że te przedsięwzięcia zapewnią pełne zaspokojenie potrzeb rolników na mechaniczny sprzęt. Dlatego też trzeba bezwzględnie doprowadzić do pełnej sprawności traktorów i inne maszyny już będące w dyspozycji wsi, a przede wszystkim spółdzielni kółek rolniczych. Tymczasem z naszego dziennikarskiego zwiadu wynika, że nie wszędzie jest z tą sprawą najlepiej. Tak np. remonty z warsztatów Spółdzielni Kółek Rolniczych w Jedlińsku narzekają na brak takich części zamiennych, jak wały korbowe i uszczelki pod głowice do ciągników C-350 i C-355, tzw. końcówki do rozpryskiwaczy, resory do przyczep itp. Nie wszystkie części da się dorobić na miejscu, czy w POM, nie wszystkie nadają się do regeneracji. I dlatego wiele oczu zwraca się dziś na „Agromet” odpowiedzialną za dostawy części zamiennych do maszyn i narzędzi rolniczych. Czasu bowiem pozostało niewiele, już wkrótce powinien być ogłoszony stan gotowości ludzi i maszyn do wiosennej batalii.

E. KRÓLICKI

Kto zgadnie?

Na jednej z posesji przy ul. M. Buczka zawieszono są aż 3 tabliczki informacyjne. Jedna przez MZBM, druga przez RPGM.

Jak odgadnąć wobec tego, kto zawiaduje tą posesją?

Fot. D. Jałowicki

Mniej sklepów z alkoholem

Jeszcze w ubiegłym roku do władz miasta i gminy Szydłowice wpłynął wniosek o... zwiększenie liczby punktów sprzedaży alkoholu mocniejszego od wina. Kto wie, czy nie rozważano by go z całą powagą należąca wszystkim postulat, gdyby nie zarządzenie Ministerstwa Handlu i Usług o ograniczeniu punktów sprzedaży alkoholu w całej Polsce o 1/3. W ten sposób trunkowi z sztylowieckiej gminy zamiast dotychczas siedmiu sklepów z wódką, zostali pozbawieni nawet tych, do których już się przyzwyczaili. Zlikwidowano np. dwa sklepy z alkoholem w Szydłowcu i Skarżysku Książęcym. Postanowiono, że sprzedaż wódki odbywać się będzie na terenie tej gminy wyłącznie w trzech miejscowościach — w Szydłowcu, Wysokiej i Majdowie.

Ach, te remonty!

W Państwowym Muzeum im. Przypkowskich trwają od 1964 r. prace remontowe. Przewidywano, że zostaną ukończone do 1971 r., chociaż już wówczas wydawało się to niezwykle odległym terminem. Minęło od niego dalszych dziesięć lat, a końca remontu wcale nie widać.

Przyspieszenie i ukończenie prac remontowych w muzeum znalazło się na liście postulatów skierowanych przez MKP NSZZ „Solidarność” do władz Jędrzejowa.

Od 1964 r. trwa remont budynku nr 7, dawnej apteki, z początku XVIII w., kilkakrotnie przebudowywanej. Obecnie znajduje się on w fazie daleko posuniętych prac prowadzonych przez kilku zmieniających się wykonawców. Pozostały do wykonania prace wykończeniowe. W 1979 r. przyznano limit wielkości 800 tys. zł, a w 1980 r. — 1 mln zł. Niestety, od 1977 roku do dziś nie ma wykonawcy.

Budynek nr 8, dawny dom Przypkowskich, również czeka na kapitalny remont. Rozpoczęcie prac w tymże budynku jest uzależnione od ukończenia prac w aptece. Trzeba bowiem przenieść całe wyposażenie wnętrza. Dotychczas nie ma jeszcze dokumentacji na remont domu Przypkowskich. Prawdopodobnie będzie ona gotowa dopiero w 1982 r. (plan przewidywał jej ukończenie w 1981 r.). Drzwi, okna, stropy wymagają szybkiego zabezpieczenia, jeżeli rzeczywisty koszt przyszłego remontu nie ma się podwoić.

Dyr. muzeum, mgr Piotr Maciej Przypkowski, za naszym pośrednictwem apeluje do kieleckich przedsiębiorstw o pomoc w przeprowadzaniu prac remontowo-budowlanych. (uk)

Spotkanie z pisarzem Januszem Krasińskim

Ośrodek Kultury Literackiej i PP „Dom Książki” zaprasza na spotkanie z pisarzem Januszem Krasińskim. Spotkanie odbędzie się w piątek, 15 marca, o godz. 15 na kiermasz książek J. KRASIŃSKIEGO do Biblioteki Literackiej przy ul. Sienkiewicza, a o godz. 18 na spotkanie z pisarzem do Ośrodka Kultury Literackiej przy ul. Współ-

Janusz Krasiński urodził się 1938 r. w Warszawie. W czasie wojny był członkiem Szeregów. Podczas powstania wywieziony został do Oświęcimia, a następnie do Dachau. W latach 1947–1956 oskarżony o działalność konspiracyjną przebywał w więzieniach Radom, Wronki. Debiutował w 1956 r. poematem „Karuzela”. W latach 1956–1958 opublikował „Potworek” w „Przeglądzie Kulturalnym”. Jego debiut powieściowy przypadł na rok 1959 i była nim powieść „Hajm”. W roku następnym wydał tom reportażów „Białe Marzenie”. W 1961 r. otrzymał nagrodę ZMS oraz wydawnictwa „Wiedza”. Ponadto opublikował powieści: „Jakieś słońce” (1962) i „Skarga” (1963). Tom reportażów „Żywiol” (1973) oraz powieści „Wózek” (1966) i „Syn” (1979). Za „Wózek” otrzymał w 1967 r. nagrodę im. J. Piłsudskiego. Jest autorem wielu powieści i słuchowisk. Ważniejsze z nich: „Grupa z prawą w oczach”, „Nadejść bracia”, „Czarna nadzieja”, „Czarna śmierć na raty”. Były wielokrotnie prezentowane w Polsce i zagranicą. W Polsce ukazały się powieści: „Czapa i inne dramaty” (1973) i „Śniadanie u Dezydery” (1976). Za słuchowisko „Wózek” z klasztoru Val-de-Marie, będące skróconą wersją powieści, otrzymał pisarz w 1976 r. Nagrodę Słuchaczy Polskiego Radia (opublikowane w 1976 r.) J. Krasiński jest również współautorem scenariusza

filmu pt. „Zapamiętaj imię swoje”.

ST. ROGALA

Telefon interwencyjny

DOKONCZENIE ZE STR. 1

Obróńców Stalingradu 6/12 w Kielcach, zgłosiła w kieleckim Oddziale Krajowej Spółdzielni Pracy Usług Kominiarskich uszkodzenie przewodów kominowych.

Przenikanie czadu do mieszkań może spowodować zatrucie całej mojej rodziny — skarży się czytelniczka. — Mimo to nikt do tej pory ze spółdzielni nie przyszedł sprawdzić nawet przyczyny ulatniania się czadu.

Pod nieobecność prezesa odpowiedź udzieliła nam pracownica spółdzielni — Małgorzata Czapska.

Pod datą 29 stycznia br. mamy zapisane zgłoszenie p. Czuby, 28 lat, w godzinach przedpołudniowych nasi pracownicy udadzą się do jej mieszkania w celu stwierdzenia przyczyn ulatniania się czadu i ewentualnego wykonania naprawy przewodów kominowych.

Na pytanie dlaczego nie zrobiono tego dotąd, pracownica nie umiała odpowiedzieć. (daw)

O zdrowie młodzieży

Wiosną do lat poprzednich opieką zdrowotną nad młodzieżą w Kielcach ulegała znacznej pomocy. Zajął się tym Zakład Zdrowotny, który nie tylko zwiększył nadzór nad pracą szkół i placówek, ale bezpośrednio objął opiekę medyczną i stomatologiczną nad młodzieżą ze swojego rejonu. Równocześnie poprawił się stan higieny szkolnej.

(wt)

Tropem pustych mieszkań

Jak już informowaliśmy, członkowie komitetów kontroli społecznej w Kielcach, prowadzą od dłuższego czasu akcję poszukiwania mieszkań. Przeprowadzona dotychczas kontrola wykazała, że w mieście istnieje aktualnie około 190 mieszkań nie zamieszkałych z różnych przyczyn (nie zakończone przez wykonawcę roboty, brak decyzji, remonty itp.).

Niechlubnym przykładem jest tu osiedle Świętokrzyskie, gdzie z powodu przedłużających się nadmiernie prac przy instalacji urządzeń grzewczych i gazociągów stoi pustych 87 mieszkań.

Szczególną uwagę zwrócono również na fakt, że właściciele budowanych przez spółdzielnię domków jednorodzinnych nie wykańczają ich we właściwym terminie, przez co „blokuja” zajmowanie tychże mieszkań. Wiele mieszkań użytkowanych jest też przez różnego rodzaju instytucje (ogólna powierzchnia zajmowanych lokali 2869 m kw.). Mieszkańcy miasta, którzy udzielają wydatnej pomocy kontrolującym sugerują w związku z tym, by powstające aktualnie 18-piętrowy budynek przy ul. Nowy Świat przeznaczyć na cele mieszkalne. Przewidywana jego

powierzchnia będzie wynosiła ponad 12 tys. m kw., co dałoby w przybliżeniu 350 mieszkań.

Akcja nadal trwa, ale do tego, by przyniosła jak najlepsze efekty, potrzebna jest nie tylko współpraca instytucji zainteresowanych nią niejako z urzędem, ale i osób prywatnych. Leży to bowiem w interesie nas wszystkich. (AM)

Dalsze losy szybu „Daszewo-1”

Od ponad miesiąca — pisze korespondent PAP z Koszalina — w szybie „Daszewo-1”, w którym w grudniu ub. roku nastąpiła erupcja ropy, kontynuowane są prace rekonstrukcyjne otworu, podyktowane koniecznością wymiany starych rur (tzw. technicznych) na rury pozwalające na prawidłową eksploatację złoża. Po dostarczeniu do rafinerii w Trzebinii 6800 ton ropy, szybko zamknięto i odpowiednio zabezpieczono wylot przed ponowną erupcją. Następnie załoga przedsiębiorstwa Poszukiwań Nafty i Gazu z Pily kierowana przez Wojciecha Pudelkę, za pomocą dźwigu zdjęła prewenter, co pozwoliło na oględziny stanu otworu. Po stwierdzeniu, że znajdujące się w nim urządzenie nadaje się do rekonstrukcji, założono nowy prewenter tzw. niski, który pozwala na prowadzenie dalszych prac remontowych.

Obecnie nad szybem „Daszewo-1” ekipy z Pily stawiają nową wieżę wiertniczą dostarczoną z Lubienia Kujawskiego. Prace montażowe potrwać jeszcze kilka tygodni. Po ich zakończeniu przystąpi się do wydobycia z otworu znajdującego się tam przewodu wiertniczego wraz ze świderem. Następnie zostaną zainstalowane nowe przewody wiertnicze, za pomocą których szyb ma być pogłębiany o dalszych kilkaset metrów. Warto przypomnieć, że w czasie ubiegłorocznych poszukiwań wierzecholek złoża został tylko draśnięty.

Kolejnym etapem prac w „Daszewie-1” będzie nowe orurowanie szybu oraz wprowadzenie do niego rur eksploatacyjnych (tzw. syfonowych) o przekroju 2,7/8 cala, które za pomocą tzw. zwężki pozwolą na racjonalną eksploatację złoża. Równocześnie czynione są przygotowania do założenia nowego prewentera (głowicy przeciw-erupcyjnej). Wówczas nastąpi połączenie tego urządzenia z istniejącym rurociągiem, którym ropa popłynie do stacji kolejowej w Karlinie. Ostatnim etapem prac rekonstrukcyjnych w „Daszewie-1” będzie demontaż wieży i podjęcie przez szyb normalnej eksploatacji złoża.

Prace rekonstrukcyjne „Daszewa-1” potrwać jeszcze około dwóch miesięcy, chociaż załoga wiertni czyni wszystko, aby okres ten skrócić do kilku tygodni. Być może jednak, że zanim prace te zostaną zakończone, Kopalnia „Karlinio” wezwie przystąpi do wydobycia ropy.

Po stwierdzeniu, że szyb „Daszewo-1” nadaje się do rekonstrukcji, załogi dwóch tzw. szybów ratunkowych zmieniły kierunek wiercenia ze skośnego (który miał dotrzeć do odwiertni) — na pionowy. Obie załogi przekroczyły już ponad 2 tys. m głębokości i są bliskie dotarcia do złoża.

(PAP)

Szkic Wita Stwosza

Już w marcu br. będzie można oglądać w Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego — Collegium Maius — słynny szkic Wita Stwosza; jedyny zachowany do dziś.

Po opuszczeniu Krakowa (1520 n.) udał się W. Stwosz do Norymbergi. Rozpoczął tam prace nad ołtarzem wyobrażającym narodziny Chrystusa zamierzonym przez klasztor Karmelitów. Zachował się on do dzisiaj w bocznej nawie kościoła w Bambergu (Bawaria). Wyglądem swym przypomina ołtarz z kościoła Mariackiego, lecz jest od niego znacznie mniejszy — wysoki na 3,5 i szeroki na 3 m. Został wykonany z miękkiego, lipowego drewna. Ołtarz ukończyli następcy Stwosza. Wprowadzili pewne zmiany w bocznych skrzydłach, zmienili niektóre sceny i kompozycję całości. Nie ma też zwieńczenia ani predelli.

Przed rozpoczęciem pracy nad ołtarzem, artysta przygotował dokładny jego szkic. Wykonał go piórką na żółtawym pergaminie naklejonym na papierze. W scenie środkowej umieszczył Boże Narodzenie, w lewych kwadrantach: zwiastowanie oraz spotkanie Marii z Elżbietą, w prawych: pokłon trzech króli i ofiarowanie w świątyni, u góry (zwieńczenie) — stworzenie,

• W czasie rewizji przeprowadzonej w 450 pulpitach uczniom (10-14 lat) szkoły w San Francisco znaleziono: 1100 pomadek do ust, 13 paczek tytoniu, 187 paczek papierosów, 57 podręczników seksuologii oraz 97 listów miłosnych!

?

• Mennice w USA produkują dziennie 60 milionów jednocentowych miedzianych monet. Mimo to ciągle ich brakuje. Ustalono, że dzieje się tak dlatego, iż Amerykanie kolekcjonują je w nadziei, że cena miedzi pójdzie w górę i monety te będą warte więcej niż jeden cent.

Richard Hardwick

Mąż na własność

Z teki Alfreda

Hitchcocka

2

Wszystko było tak, jak sobie życzył w najśmielszych snach.

Jego oczy się zwięzły, gdy spojrzał na Corę. Oto siedziała nuciąc jakąś melodię i kładła szpachlę olejną farbą na białe płótno.

— John! John! — zawołała donośnie ochryplym głosem, który u Johna powodował dreszcz całego ciała.

— Tak, Cora! Jestem tutaj, Kochanie. Masz jakieś życzenie?

— O, John, przynieś mi, proszę, filiżankę herbaty.

— Coro, mamy dokładnie jedenastu służących w domu. Nie sądzisz, że moglibyśmy jednego z nich nakłonić do przyniesienia ci herbaty?

— Nie masz absolutnie żadnego powodu, aby przybierać ten ton, John. Bardziej lubię, gdy ty mi przynosisz herbatę. To jest takie ujmujące. — Uśmiechała się do niego przychylnie patrząc w górę. Miała podwójny podbródek i wiszące po-

3

liczki, i chociaż była dopiero po czterdziestce, wyglądała o wiele starszej.

— Sądzisz, że to szczególnie taktowne, jeśli tak myślisz? — zapytał.

— Przyniesiesz mi, proszę, moją herbatę? — Znów obróciła się do sztalug i zaczęła szpachlować płótno. Nie ulegało wątpliwości, że John przyniesie dla niej herbatę, nie musiała więc dłużej dyskutować na ten temat.

John nie zapominał, jak sprzedawała motorówkę, a „Ferrari” podarowała szoferowi, chcąc ukarać Johna za uchylenie się od drobnej usługi. Co raz uczyniła, mogła zrobić ponownie, więc lepiej, jeżeli wstanie.

Jak już nieraz, Fleason stwierdził gorzko, że był właścicielem Cory. Nigdy nie dawała mu większego kieszonkowego, jak sto dolarów tygodniowo, i chociaż płaciła wszystkie jego długie karciane, nigdy nie pozwalała mu na większe nabytki lub na posiadanie czegoś, za co sam

4

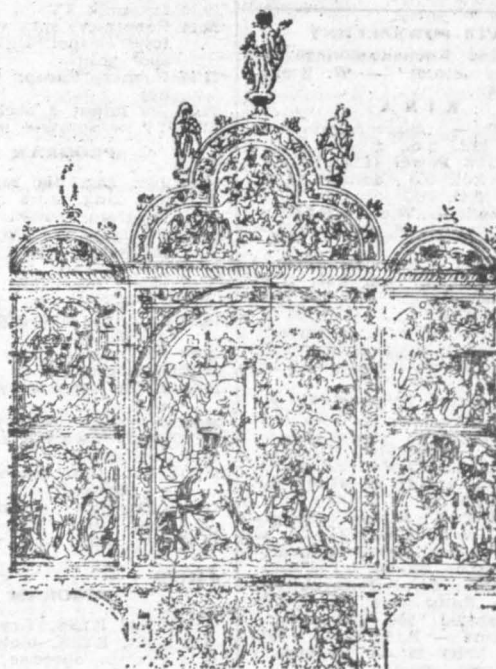
byłby odpowiedzialny. Po pięciu latach małżeństwa wciąż musiał pytać Corę, jeżeli pragnął nowej pary butów. To było szczególnie upokarzające, jeśli się wiedziało, że Cora, ostrożnie licząc, warta była czterech milionów dolarów. Jednak Cora postanowiła w swoim testamentie, że wszystko po niej odziedziczy. Nie były to kiepskie widoki, bo był od niej o dziesięć lat młodszy i cieszył się znakomitą zdrowiem.

Z herbatą w ręce wrócił na taras i przeszedł przez wspaniałe wypięgnięte trawniki w kierunku Cory, która malowała pod grupą dużych drzew.

— Twój dbały sługa, najdroższa Coro. Mogę już pójść? — Jej twarz przybrała wyraz dezaprobaty.

— Radziłabym, John, nie przybierać tego tonu. Pomyśl o tym, że nie jesteś moim pierwszym mężem, i nie jest wcale wykluczone, że będziesz ostatnim.

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

Reprodukcja B. Kopanowicz z Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego — Collegium Maius.

ofiara Izaaka i wygnanie z raju, u dołu (predella) — wniebowzięcie.

Omawiany szkic przechowywany był w Monachium. Właśnie tam, na licytacji w XIX w. zakupił go Antoni Zaleski (grafik, ilustrator, pamiętnik J. Ch. Paska). Od niego nabył szkic książkę Władysław Czartoryski i przekazał zakup w 1871 r. Gabinetowi Archeologicznemu Uniwersytetu Jagiellońskiego (dawną nazwą muzeum UJ). Do II wojny światowej był on przechowywany w krakowskiej uczelni. Wywieziony został do Niemiec w marcu 1940 r. w ramach planowej akcji grabienia cennych polskich zbiorów. Prawdopodobnie miał znaleźć się w projektowanym muzeum Wita Stwosza w Norymberdze. Mówiło się również, że był przechowywany w bunkrze Hitlera. Po wojnie uznano szkic za spalony i wydawało się, iż jego historia się skończyła. W rzeczywistości przeleżał w aktach Staatliche Museum w Berlinie. Władze NRD uznając prawo Polski do posiadania tego szkicu (dla przypomnienia — na dole istnieje ciągle sygnatura UJ), przekazały go Muzeum Narodowemu w Warszawie. Tam przeleżał cenny eksponat od lipca 1980 r. do stycznia br.

Szkic, mimo licznych wędrowek, zachował się dobrze. Już niedługo będzie poddany dokładnej konserwacji. Przeprowadzą ją specjaliści z Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie i Uniwersytetu im. M. Kopernika w Toruniu. Zdejmie się warstwę brudu z żółtego pergaminu, wyprostuje załamania i zabezpieczy delikatny rysunek od tyłu.

Z cennych przedwojennych zbiorów Collegium Maius brakuje nadal listu pisanego przez Wita Stwosza i tzw. pięciu dywanów polskich.

URSZULA KOPER

wyrokiem trybunału w Norymberdze. Oto bowiem obrońca Hessa, były minister spraw wewnętrznych Bawarii — Alfred Seidl (CSU), zażądał w swoim wystąpieniu, by prezydent RFN, kanclerz federalny oraz ministrowie spraw zagranicznych i wewnętrznych wstawili się za jego klientem u 4 wielkich mo-

wanie, przygotowanie i prowadzenie wojny napastniczej, które to działania — wedle Seidla — nie mogą być traktowane jako karalne w świetle prawa międzynarodowego obowiązującego w momencie wybuchu II wojny światowej. Inaczej mówiąc, obrońca Hessa podważał całą działalność Międzynarodowego Trybunału Wojskowego z roku 1946 i zażądał tym samym od federalnego sądu administracyjnego, by uznał on decyzję tego trybunału za sprzeczną z... normami prawa międzynarodowego.

Federalny sąd administracyjny RFN nie mógł sobie oczywiście pozwolić na tak brzmiającą „korektę”, stąd jego stwierdzenie, że musi on iść także na względzie interesy Republiki Federalnej Niemiec. Seidl jednak nie daje za wygraną. Oświadczył on, że nadal nie ustanie w wysiłku na rzecz uwolnienia zastępcy Hitlera, przy czym uczyni wszystko, by mocarstwa zachodnie wycofały się z zarządzania twierdzą Spandau, zamkniętą w 1946 roku na więzienie dla głównych zbrodniarzy hitlerowskich. Jak nietrudno się domyślić, jedynym obiektem ataków w sprawie Hessa pozostałby wówczas Związek Radziecki.

BOGUSŁAW CZERWIŃSKI (Interpress)

Hess — zwycięzców?

encja z Bonn)

przemówieniach... jak dotąd nie... zastępcy... wyrok. I na tym... można by zakoń-

carstw, w Organizacji Narodów Zjednoczonych. Trybunał Międzynarodowy w Hadze oraz w Europejskim Trybunał Praw Człowieka nie tylko ze względu humanitarnych, ale czysto prawnych. Jak bowiem twierdzi Seidl, Hess przebywał od 34 lat w więzieniu jakoby „bez podstawy prawnej”. Został on skazany przez aliancki trybunał wojskowy za plano-

**Środa
4 marca
1981 r.**

Dziś składamy życzenia

**LUCJOM
i KAZIMIERZOM**

jutro

**ADRIANOM
i FRYDERYKOM**

W 1678 r. — ur. się Antonio Vivaldi, kompozytor włoski.

W 1832 r. — zmarł Mikołaj Gogol, wybitny pisarz rosyjski.

W 1942 r. — rozstrzelano 108 Polaków na Pawlaku w Warszawie.

W 1977 r. — trzęsienie ziemi w Rumunii.

**CODZIENNY
HOROSKOP**

Dobre kontakty towarzyskie i sukcesy osobiste. Wybieraj przed wszystkim te spotkania, które wypadną pod koniec każdego tygodnia. Bo one właśnie wróżą powodzenie. Na płaszczyźnie Twoich zainteresowań zawodowych też będzie do odnotowania niejedna udana pociąganie. I nawet dość szybko doznać się pochwalić od szefa. Ale prawdziwie dobra passa dopiero się zbliża i przygotuj się do niej właściwie. Żadnych załagań, żadnych spraw, które mogłyby później wiązać ręce.

Kielce

TEATR

Im. S. Żeromskiego — M. Scena — „Mocznacki” — B. Urban-kowskiego, g. 19.

KINA

„Romantica” — „Superpotwór” — jap. PK, kol. b.o., g. 13 i 15.
„Parszywa dwunastka” — USA, PK, kol. 1. 18, g. 17 i 19.45.
„Moskwa” — „Obcy — 3 pasażer „Nostromo” — ang. pan. kol. 1. 12, g. 16, 18 i 20.
„Studyjne” — „Bilans kwartalny” — polski, kol. 1. 15, g. 15, 17 i 19.
„Skatka” — „Spirala” — polski, kol. 1. 18, g. 15, 17 i 19.
„Robotnik” — „Nosferatu — wampir” — RFN, kol. 1. 18, g. 15 i 17.
„Lalka” — polski, kol. 1. 15, g. 19.

Galeria BWA „Piwnice” — ul. Leśna 7 — Wystawa — „Przedwiośnie 6” — czynna w godz. 12—17, niedziela 11—16.

MUZEUM

Kielce: Muzeum Narodowe — plac Zamkowy — galeria malarstwa i wnętrza zabytkowe XVII i XVIII wieku — czynne w godz. 9—18, sobota 10—18, niedziela 10—17.

Plac Partyzantów — Wystawy stałe: przyrodnicza. Wystawa czasowa — „Inspiracje sztuką Japonii w malarstwie i grafice polskich modernistów” — czynne w godz. 10—16, wtorek 12—20, niedziela 10—17.

Muzeum Lat Szkolnych S. Żeromskiego — czynne w godz. 9—15, środa 12—18.

Obłęgorek: Muzeum H. Sienkiewicza — czynne w godz. 10—18.

APTEKI DYŻURNE: nr 29-001, ul. Buczka 27/39, ur 29-008, ul. Sienkiewicza 15.

PORADNIE DYŻURNE: dla dzieci i dorosłych, ul. Pocieszka 11, (Przychodnia Rejonowa nr 2) w godz. 18—22, w niedzielę — 8—12. Stomatologiczna ul. Pocieszka 11, w godz. 18—22, w soboty — od godz. 18 do godz. 7 w poniedziałek.

TELEFONY: Pogotowie Ratunkowe 999. Pogotowie Milicyjne 997. Pogotowie WSW 416-25. Straż Pożarna 998. Pomoc drogowa 991. Pogotowie Energetyczne Kielce-Miasto 991. Kielce-Teren 992. Pogotowie wodno-kanalizacyjne 508-11. Pocztowo

we inf. o usługach 911. Hotel „Centralny” 420-44. Informacja kolejowa 930. Pogotowie hydrauliczno-energetyczne dźwigowe KSM osiedle XXV-lecia PRL tel. 420-32. Osiedle Sady — 499-59. Osiedle Bocianek — 456-73. Pogotowie wod.-kan., c.o., dźwigowe, elektryczne SM „Armatury” czynne w godz. 8—21, sobota 8—19, tel. 518-33. Pogotowie gazowe czynne całą dobę 420-92. Pogotowie napraw urządzeń gazowych czynne w godz. 7—19, tel. 436-72. Pogotowie elektryczno-wodociągowe MZBM czynne w godz. 18—23, tel. 500-65. Informacja służby zdrowia czynna w godz. 7—20, tel. 491-80. Ośrodek Informacji Usług WUSP, tel. 457-41.

POSTOJE TAKSÓWEK: Czar-nów — ul. Piekoszowska — 515-11, Dworzec PKP — 444-33, ul. Stowackiego — 472-70, Szydłówek — ul. Toporowskiego — 437-11. Taksówki bagażowe — ul. Armii Czerwonej — 469-89, ul. Piekoszowska 515-11.

Radom

TEATR POWSZECHNY im. Jana Kochanowskiego — „Sen nocy letniej” — W. Szekspira, g. 18.

KINA

„Baltyk” — „Superpotwór” — jap. PK, kol. b.o., g. 14.30. „Ojciec św. Jan Paweł II w Polsce” — polski, kol. b.o., dokument, g. 16.15, 18 i 19.45.
„Przyjaźń” — „Wierna żona” — francuski, kol. 1. 18, g. 15.30, 17.30 i 19.30.
„Pokolenie” — „Powrót różowej pantery” — ang. pan. kol. 1. 12, g. 15. „Taksówkarz” — USA, kol. 1. 18, g. 17 i 19.
„Odeon” — „Zabity na śmierć” — USA, kol. 1. 15, g. 17.30 i 19.30.
„Cztery pancerni i pies” — I cz. polski, b.o., g. 15.30.
„Hel” — „San Babila godz. 20” — włoski, kol. 1. 18, g. 15.30, 17.30 i 19.30.
„Walter” — nieczynne.

APTEKA DYŻURNA: nr 67-010, pl. Zwycięstwa 7, nr 67-015, pl. Konstytucji 5.

INFORMACJA służby zdrowia — czynna w godzinach 9—21, w sobotę 8—20, tel. 361-27. Informacja o usługach 267-35.

TELEFONY: Straż Pożarna 998. Pogotowie Ratunkowe 999. Pogotowie Gazowe 994. Pogotowie Energetyczne — Radom — 901. Komenda MO 251-36. Pogotowie Milicyjne 997. Pomoc drogowa 981.

POSTOJE TAKSÓWEK: ulica Grodzka 229-52, plac Konstytucji 228-51, Dworzec PKP 268-88, ulica Zwirki i Wigury 418-10.

Skarżysko

KINA

„Wolność” — „Mistrz kierownicy ucieka” — USA, kol. 1. 15, g. 15.15, 17.30 i 19.30.
„Metalowiec” — nieczynne.
„Związkowiec” — brak terminu.

APTEKA DYŻURNA: nr 29-046, ul. Apeleczna 7.

POSTOJE TAKSÓWEK: Dworzec Główny PKP — 705, osiedle Milica — 22-44.

Starachowice

KINA

„Robotnik” — „Superpotwór” — jap. kol. b.o., g. 15. „Joe Valachi” — wł.-fr. kol. 1. 18, g. 17 i 19.
„Star” — nieczynne.

APTEKA DYŻURNA: nr 29-076, ul. Staszica 1.

POSTOJE TAKSÓWEK: telefon 53-10, 53-80.

Ostrowiec

KINA

„Hutnik” — „Głina, czy lajdak” — francuski, kol. 1. 18, g. 15.30, 17.30 i 19.30.
„Przodownik” — „Parszywa dwunastka” — USA, kol. 1. 18, g. 16.30 i 19.30.
„Zorza” — „Zerwane cumy” — polski, kol. 1. 12, g. 16 i 18.

APTEKA DYŻURNA: nr 29-071, ul. Starokunowska 1/7.

POSTOJE TAKSÓWEK — telefon 537-92.

UWAGA: Za ewentualne zmiany w programie kin redakcja nie bierze odpowiedzialności.

RADIO

PROGRAM LOKALNY

16.40 Z cyklu: „Ludzie regionu” — Mecenasi sztuki — aud. Z.

Majchrzyk 17.00 Wiadomości 17.05 Piosenki plebiscytu Studia Gama 17.05 Magazyn studencki w oprac. M. Bieleckiej.

TELEWIZJA

Dziś

PROGRAM I

14.30 Program dla PGR
15.00 TV w sprawie miliardów
15.20 NURT — matematyka
15.50 Program dnia
15.55 Obiekt — program woj.: łódzkiego, kieleckiego, piotrkowskiego, radomskiego, sieradzkiego, tarnobrzkiego
16.15 Dziennik
16.30 Dla dzieci: „Michałki”
16.55 Puchary Europy w piłce nożnej
17.45 Losowanie Małego Lotka i Express Lotka
17.55 Turystyka i wypoczynek
18.15 „Proby” — mag. publ.
18.50 Dobranoc
19.00 „Camerata” — mag. muz.
19.30 Dziennik TV
20.10 Robotnicze sprawy: „Wysokie loty” — pol. film — dramat społ.-polit.
21.40 Puchary Europy w piłce nożnej
22.35 „30 minut z architekturą”
23.25 TV w sprawie miliardów

PROGRAM II

16.05 Jęz. ang. dla zaaw. I, 13
16.40 Jęz. ang. kurs podst. I, 20
17.05 Program morski
17.35 Towarzystwo Wiedzy Powszechnej: „Sport a styl życia”
18.05 Dla młodzieży: Poradnia „Zaufanie”
18.45 Kronika Zimowej Spartakiady Młodzieży
19.00 Program lokalny
19.30 Dziennik TV
20.10 Ekran reporterów: „Macumba”
20.40 Wieczory historyczne: Nagrody według zasług
21.10 24 godziny
21.30 „Wieczorne rozmowy w kręgu rodziny”
21.50 „Ucieczka” — film dramat społ. NRD
23.20 Jęz. ang. kurs podst. I, 20

Jutro

PROGRAM I

6.00 TTR, RTSS, fizyka, s. II
6.30 TTR, RTSS, biologia, s. II
8.10 Przyp. obronne, kl. VIII i I lic.
9.00 Praca — technika, kl. II: Sruby i śrubki
9.55 Jęz. pol., kl. II lic.: Norwid
11.00 Jęz. pol., kl. VIII: K. Szymanowski
12.50 Jęz. pol., kl. III—IV lic.: L. Staff
13.30 TTR, RTSS, fizyka, s. IV: Widma fal i cząsteczek
14.00 TTR

PROGRAM II

Dwójka dla drugiej zmiany — Premiera dnia
10.00 „Sonda”
10.30 Magaz. motoryzacyjny
10.50 Puchary Europy w piłce nożnej

Uwaga: Polskie Radio i Telewizja, zastrzegają sobie możliwość zmian w programach.

**Zakład Doświadczalny
Produkcji Form, Matryc
i Oprzyrządowań**

**„DOZACHEM-ERG”
w PIONKACH**

**zatrudni
natychmiast**

INŻYNIERA o specjalności spawalnictwo lub **TECHNIKA** o tej specjalności, na stanowisku **SPECJALISTY TECHNOLOGA**.

Wynagrodzenie wg układu zbiorowego pracy dla przemysłu chemicznego.

Szczegółowe warunki pracy i płacy do omówienia w zakładzie, w godzinach od 7 do 15.

104-k

KOMUNIKAT

Zarząd Koneckiej Spółdzielni Mieszkaniowej w skich zawiadamia, że w dn. 8 marca 1981 r., kina „Antycznego” w Końskich, odbędą się zebrania członków oczekujących na mieszkania, w następujących godzinach:

- o godz. 9 — dla członków figurujących w strze od nr 173 do nr 2500 z Końskich i od nr 344 ze Staporkowa;
- o godz. 11 dla członków figurujących w strze od nr 2501 do 2900 z Końskich i od nr 402 ze Staporkowa;
- o godz. 13 dla członków figurujących w strze od nr 2901 do nr 3754 z Końskich i 3540 do nr 3660 ze Staporkowa.

Uprzejmie prosimy o punktualne przybycie.

Ogłoszenia drobne

GEBSKI Kazimierz zgubił bilet miesięczny PKS relacji Długosław — Kielce. 95859-g

NOWAK Anna zgubiła legitymację studencką WSP w Kielcach. 95858-g

KUZKA Julian zgubił legitymację do biletu miesięcznego PKS, trasa Bączków—Kielce. 95857-g

CISZEK Arkadiusz zgubił legitymację służbową wydaną przez Okręgowy Inspektorat PIH w Kielcach. 95856-g

LEWANDOWSKI Andrzej (zam. Ciepeliów) zgubił legitymację uczniowską, wydaną przez Zasadniczą Szkołę Zawodową w Lipsku. 85460-r

GRUDNIEWSKI Mirosław (zam. Iłża) zgubił legitymację uczniowską wydaną przez Zespół Szkół Elektronicznych w Radomiu. 85459-g

CIEKAWA, nowoczesne, usługi matrymonialne prowadzi psycholog. Dyskrekcja zapewniona. „Junona” Przemysł, skrytka 148. 101-k

AUTOMAT „carpiagani” dow, sprzedam. Gole Gdansk-Oliwa, Świętople, telefon 52-16-21.

Komunikaty

● Wojewódzki Ośrodek macji i Reklamy Turystyki Biuro Usług Turystycznych „Tygrysy” — informuje, że 1981 r. (piątek) o godz. 18.00 w lokalu WOIIRT — Kielce, ul. Kiełkiewicza 74, tel. 423-15 — gdzie się zebranie organu kandydatów na pilotów czek krajowych. O wprzejęciu na organizowanie WOIIRT kurs informują zatorzy.

● Urząd Miejski w Kielcach formuje dyrekcję zakładów i spółdzielczości mieszkaniowej. W tym celu, że posiada już instrukcję, wie zasad wydawania kart trzenia w cukier, stanowiącą część zarządzenia nr 2 z dnia 23 lutego 1981 r. strukcję tę można odebrać w dniach 4 i 5 marca br. w jach 5 lub 6 UM.

Jednocześnie podaje się, że ty zaopatrzenia na cukier wane będą w dniach 10—11 br. w godz. 8.00—17.00, w pok. 5 i 6. Informacje w tej sprawie dzielane są pod nr tel. wew. 269 i 276.

PRZETARGI

**WOJEWÓDZKIE PRZEDSIĘBIORSTWO
HANDLU WEWNĘTRZNEGO**

w KIELCACH, ul. SIENKIEWICZA nr 76

OGLASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY

na wykonanie przyłącza centralnego ogrzewania i miennikowni w budynku biurowym przy ul. Sienkiewicza 76 w Kielcach.

Termin wykonania robót do dnia 1 września 1981 r. wartość kosztorysowa robót — 950 tys. zł. Dokumentacja projektowo-kosztorysowa do wglądu w dziale inwestycji, V piętro, pokój nr 30, telefon 454-54.

Oferty w zalakowanych kopertach należy składać w biurze przy ul. Sienkiewicza nr 76, w ciągu 14 dni od daty ukazania się ogłoszenia.

Przetarg odbędzie się w 14 dniu od daty ukazania ogłoszenia w prasie, o godz. 11.

Zastrzegamy sobie prawo swobodnego wyboru podwykonawcy, renty bądź unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

„SPOŁEM” WSS ODDZIAŁ KIELCE

OGLASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY

na wykonanie remontu pokrycia dachowego i o pow. 10280 m kw., budynku magazynu w Magazynach Żywnościowych w Niewachlowie.

Zakres robót obejmuje:

- malowanie pokrycia lepikiem asfaltowym, wienie lat z papy oraz naprawę obróbek blaszanych.

Kosztorysy do wglądu znajdują się w dziale inwestycji i remontów przy pl. Obrońców Stalingradu, gdzie należy również składać oferty, w terminie do dnia 18 marca 1981 r.

Komisyjne otwarcie ofert nastąpi w dniu 19 marca 1981 r., o godz. 11, w dziale inwestycji i remontów przy pl. Obrońców Stalingradu 1 w Kielcach. W przetargu mogą brać udział przedsiębiorstwa państwowe, spółdzielcze, spółdzielnie rzemieślnicze, zakłady i przedsiębiorstwa prywatne posiadające karty rejestracyjne.

Zastrzega się prawo wyboru oferenta lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

SPORT

Piłkarski serial w TP

Dziś pucharowa środa

Dziś mamy pierwszą w tym roku pucharową środę piłkarską. Na dwunastu zagranicznych boiskach rozegrane zostaną pierwsze ćwierćfinałowe pojedynki europejskich pucharów, niestety, już bez udziału polskich drużyn. Za sprawą naszej telewizji sympatycy futbolu nie będą jednak pozbawieni emocji. Na szklanym ekranie będziemy bowiem mogli obejrzeć relacje z dwu atrakcyjnych spotkań: o godz. 16.55 z meczu Spartak Moskwa — Real Madryt o Puchar Europy, a o godz. 21.40 Carl Zeiss Jena — Newport o Puchar Zdobywców Pucharów.

Każde z dzisiejszych spotkań zapowiada się atrakcyjnie. W Pucharze Europy, w którym rywalizują mistrzowie krajowi, odbędą się następujące pojedynki: Bayern Monachium — Banik Ostrava, Liverpool — CSKA Sofia, Inter Mediolan — Crvena Zvezda Belgrad i Spartak Moskwa — Real Madryt.

Do szczególnie interesujących konfrontacji dojdzie w Liverpoolu i Tbilisi (Spartak Moskwa grać bowiem będzie z madryckim Realem w stolicy Gruzji).

Z boisk siatkówki

Rezerwy Radomki najlepsze

Dobiegły końca rozgrywki klasy międzywojewódzkiej w siatkówce kobiet. Najlepszym zespołem okazały się rezerwy I-ligowej RADOMKI Radom, z którymi o pierwszą lokatę rywalizowała rezerwa drużyny Stali z Nowej Dęby. Dodajmy, że radomianki to drużyna bardzo młoda — rocznik spartakiadowy. Podobnie zresztą jak większość zawodniczek kieleckiej Lechii. Młodzież szkolna występowała także w Skórczanych Skarżysko i Medyku Starachowice. Kielecki AZS reprezentowały studentki z miejscowej WSP.

Ponieważ rezerwy zespołów ligowych, zgodnie z postanowieniami PZPS, nie mają prawa udziału w rozgrywkach o wejście do II ligi, prawo to zdobyły drużyny kieleckiej Lechii i Skórczanych ze Skarżyska. Lechia zdecydowała się jednak uczestniczyć w rozgrywkach spartakiadowych (ma tam większe szanse), rezygnując z udziału w walce o II ligę. To samo postanowiła drużyna Skórczanych. W tej sytuacji żadna z naszych drużyn kobiecych nie będzie uczestniczyć w turniejach o awans do II ligi.

W zaległych spotkaniach uzyskano następujące wyniki: Skórczani Skarżysko — Lechia Kielce 3:2 i 3:1; Skórczani — Medyk 3:1 i 3:0, Lechia — AZS Kielce 3:0 i 3:0. Pojedynki między Stalą II z Nowej Dęby i Radomką II Radom zweryfikowano 3:0 (walkower) dla radomianek, gdyż Stal nie wywiązała się z obowiązku gospodarza zawodów (nie zapewniła noclegów).

TABELA

1. Radomka II	24	20	65—17
2. Stal II ND	24	19	60—27
3. Lechia	24	16	57—36
4. Skórczani	24	12	42—46
5. Skarka II	24	10	36—49
6. Medyk	24	6	31—60
7. AZS Kielce	24	1	15—71

(lech)

W Liverpoolu słynna angielska „jedenastka” zmierzy się z mistrzem Bułgarii, rewelacją bieżącej edycji pucharowej. Piłkarze CSKA Sofia w czterech dotychczas rozegranych spotkaniach Pucharu Europy odnieśli komplet zwycięstw nie tracąc przy tym bramki, a w dodatku wyeliminowali obrońcę trofeum — Nottingham Forest!

W Pucharze Zdobywców Pucharów zestawienie par jest następujące: West Ham United — Dynamo Tbilisi, Fortuna Dueseldorf — Benfica Lizbona, Slavia Sofia — Feyenoord Rotterdam, Carl Zeiss Jena — Newport County.

W Pucharze UEFA bez wątpienia szlagierowym pojedynkiem będzie spotkanie znanej francuskiej drużyny St. Etienne z liderem ligi angielskiej, Ipswich Town. Z tej dwójki może się wyłonić przyszły zwycięzca turnieju. Natomiast polscy kibice, pozbawieni możliwości emocjonowania się występami naszych zespołów, z pewnością będą trzymać kciuki za belgijskim Lokeren, drużyną, w której grają Włodzimierz Lubański i Grzegorz Lato. Piłkarze Lokeren trafili jednak na bardzo wymagającego rywala, zdecydowanego lidera ligi holenderskiej, AZ 67 Alkmaar. „Jedenastka” Lokeren w ostatnim meczu ligowym zaimponowała skutecznością strzelecką, wygrywając z RWD Molenbeek 5:3. Może więc również w dzisiejszym spotkaniu spisze się nie gorzej. W dwu pozostałych pojedynkach Pucharu UEFA zmierzą się: Standard Liege z FC Koeln i Grasshoppers Zurich z Sochaux.

(paw)

Kilka dni temu otrzymałem obszerny list, którego autorka opisując osobistą tragedię, poruszyła również niezmiernie istotną sprawę edukacji naszych sportowców. Napisała ona m.in. — „Jestem nauczycielką i miałam „zaszczyt” być wychowawczynią naszych kieleckich asów sportu (...) Szkołę ukończyli, bo nie liczyli nie kończą szkół zasadniczych, jeżeli są już ich uczniami. Wszystkie zaś wybryki i opuszczone godziny lekcyjne byłyby usprawiedliwiane przez trenerów. Uczeń (...) ukończył technikum tylko dlatego, że jego trener wytrwale przybiegał do szkoły w końcu każdego semestru i prowadził niekończące się dyskusje z nauczycielami, którzy wystawili oceny niedostateczne, z dyrekcją i wychowawcą, tj. ze mną. W jego oczach uchodziłam za wroga sportu. Próbowal mnie „wychowywać” mówiąc o znaczeniu sportu: „Czy pani wie, jakie znaczenie ma sport w oczach partii, rządu” itp. itp. Frekwencja tego sportowca była taka, że kwalifikował się do usunięcia ze szkoły, ale... się utrzymał. Trener „wychodził” mu utrzymanie się w szkole. Był i pięściarz (...), który nie wiedział nawet kto to jest geolog (...), ale technikum ukończył. Byli narciarze, saneczkarze

MŚ Iyżwiarzy

Udany start Filipowskiego

W amerykańskiej miejscowości Hartford (stan Connecticut) rozpoczęły się we wtorek mistrzostwa świata w łyżwiarstwie figurowym. Pierwsi wystartowali soliści, a wśród nich reprezentant Polski — Grzegorz Filipowski. Nasz 14-letni zawodnik spisał się w jeździe obowiązkowej nadspodziewanie dobrze, zajmując wysokie, ósme miejsce. Warto tu przypomnieć, że przed rokiem, również w mistrzostwach świata, Filipowski zajmował dopiero 18 pozycję, a więc uczynił w ciągu tego okresu duży krok do przodu.

Po trzech figurach obowiązkowych liderem mistrzostw został reprezentant Francji — Jean Christophe Simond, wyprzedzając Amerykanina Davida Santee i Kanadyjczyka Briana Pockara. Mistrz Europy, radziecki łyżwiarz Igor Bobrin zajmuje piąte miejsce.

Koszykarze Śląska Wrocław mistrzami Polski

W Przemyslu rozegrany został zaległy mecz o mistrzostwo I ligi w koszykówce mężczyzn, w którym Stal Lublin przegrał ze Śląskiem Wrocław 88:99 (45:54). Najwięcej punktów dla Śląska zdobyli: Jacek Kalinowski 30, Leszek Chudeusz 27, Wojciech Zdrodowski 22; dla Startu: Kent Washington 34, Janusz Florczak 13 oraz Ireneusz Mulak i Marek Niemiec po 12.

Tym zwycięstwem wrocławski Śląsk zapewnił już sobie tytuł mistrza Polski, ma bowiem korzystniejszy bilans w bezpośrednich spotkaniach z drużyną Górnik Wałbrzych, a tylko ta może jeszcze zrównać się punktami z koszykarzami Wrocławia.

Komunikat

Totalizatora Sportowego

PP Totalizator Sportowy zawiadamia, że w zakładach piłkarskich z dnia 28.II—1.III. 81 r. stwierdzono:

● LIGA ANGIELSKA: 15 rozv. z 12 trafieniami — wygrane po okolo 130.000 zł, 540 rozv. z 11 trafieniami — wygrane po 3.616 zł, 6.334 rozv. z 10 trafieniami — wygrane po 308 zł.

i wszystkim trzeba było stawić trójkątny zamiast ocen niedostatecznych, żeby jakoś ukończyli... Nie przytaczam nazwisk sportowców, które widnieją w tym liście, bo chyba nie one są tu najważniejsze. Na marginesie dodam tylko, że piłkarz ręczny, któremu trener „wychodził” świadectwo ukończenia techni-

Rzuty osobiste

Czego się Jaś nauczy?

kum zaraz po skończeniu swojej „edukacji” przeniósł się do innego miasta i klubu, który zaoferował mu więcej... wiadomo czego.

Chyba wszyscy są zgodni, że główną przyczyną gangreny toczącej polski sport jest demoralizowanie wielu zawodników, ale za to najmniej winilibym samych sportowców; znacznie większą odpowiedzialność ponoszą tu działacze, kibice, trenerzy

Młodzi bokserzy kieleckich Błękitnych — Jerzy Ozimek (pierwszy z lewej) i Stanisław Łakomiec wywalczyli w Radomiu tytuły mistrzów okręgu i prawo startu w mistrzostwach Polski. Dla Łakomca start w Zabrzu będzie debiutem w imprezie tej rangi, natomiast Ozimek zdobył przed rokiem brązowy medal na MP w Gdańsku.

Fot. J. Burczyn

Tylko biathloniści nie zawiedli w Zakopanem

Wczoraj w Zakopanem zakończyła się Zimowa Ogólnopolska Spartakiada Młodzieży w konkurencjach narciarskich i biathlonie. Z uczestniczących w tej imprezie reprezentantów kieleckich na słowa uznania zasłużyli jedynie biathloniści Budowlanych Kielce, zajmując kilka lokat w pierwszej dziesiątce (najlepszą — czwartą w biegu sztafetowym). W klasyfikacji województwa — za rezultaty w biathlonie — KIELCE zajęły drugie miejsce (26 pkt) za bezkonkurencyjnym Krosnem (97 pkt), a przed Nowym Sączem (24), Wałbrzychem (18), Jelenią Górą i Przemysłem (po 9) oraz Kańkiewiczami i Suwałkami (po 5 pkt). Na drugich pozycjach uplasowali się również Budowlani Kielce i ZSB KBM Kielce w klasyfikacji klubów sportowych i szkół.

Stabiliej natomiast niż oczekiwalni wypadli narciarze Skaty Tumlin, startujący w konkuren-

cjach biegowych. W rozgrywkach wczoraj biegu sztafetowym zajęli 10 miejsce, a w indywidualnych w pierwszej dziesiątce zmieścili się tylko Ryszard Baran (był 19 na 5

Dobra passa „siódemki” Neptuna Końskie

Bardzo dobrze spisują się dziś piłkarze ręczni Neptuna Końskie w rewanżowej rundzie faworyzowanych rozgrywek o mistrzostwo Polski juniorów. „Siódemka” Neptuna, rywalizująca z silnymi zespołami śląskimi i opolskimi, pokonała Koronę, wygrała z nią cztery mecze. Chłopców kieleckich pokonali Rafanet i Raciborskie 15:11 i 17:11. Zryw w Chorzowie 31:17. Kielce odnieśli zwycięstwo nad Gwardią Opole 22:14 i 17:14. Warto bowiem dodać, że juniorzy Neptuna, czekiwaniu na otwarcie hali sportowej w Końskich, przystają z gościnnością w kieleckiej hali ZSB.

Konec piłkarze ręczni w tym roku duże szanse na czerpienie drugiej lokaty (za Zabrza) w rozgrywkach faworyzowanych, premiowanej w półfinałach mistrzostw juniorów.

Porażka Borga

Po siedemnastu porażkach amerykański tenisista Vitas Gerulaitis odniósł wreszcie pierwsze zwycięstwo nad pięciokrotnym triumfatorą Wimbledonu, Szwedem Bjornem Borgiem. W trzecim pokazowym meczu w azjatyckich miastach Gerulaitis wygrał z Borgiem w Hongkongu 6:4, 3:6, 6:4, 7:6.

Poprzednie dwa spotkania — w Dżakarcie i Kuala Lumpur przyniosły gładkie zwycięstwa Borgowi w trzech setach.

szem, musi kiedyś runąć, chociaż nie wiem jak podtrzymać

Za „demoralizowanie” sportowców winię również nauczycieli i wychowawców. Dlaczego ulegają różnym kom i „przepychają” do klasy sportowo uzdolnionych? Czego się boją? Słyszałem jeszcze o szkodliwym nauczycielu czy dyrektorem, który odmówił przyjęcia zmiennych uczniów — sportowców. Dlatego należałoby wywnioskować wnioski służbowe w stosunku do tych pedagogów, którzy świętego spokoju podwyższają oceny niedostatecznych sportowców. Takim postępowaniem wyrządzają wielkie szkody i rani nie tylko sportowców, ale i uczniowskiej społeczności przy okazji deprecjonując zawod.

Mam nadzieję, że pisząc przypadek rzadki, choć nawet ekstremalny, będę wierzył, że demoralizacja sportowców (to też uogólnienie) nie zaczyna się w szkole. Może się mylić? Niech każdy, na podstawie obserwacji i doświadczeń, wie sobie na pytanie związane z tym tematem — co jest złym, a co wyjątkiem?

TADEUSZ WIAC